

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1081/21-U7

Název	Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov, Studentská 640, příspěvková organizace
Sídlo	Studentská 640, 436 01 Litvínov
E-mail	gymlit@gtgm.cz
IČ	62208870
Identifikátor	600011062
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Novák
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Studentská 640, Litvínov
Termín inspekční činnosti	6. 12. 2021 – 9. 12. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov, Studentská 640, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a vzdělává žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřletý vzdělávací program) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmiletý vzdělávací program).

K 30. 9. 2021 se ve škole vzdělávalo 288 žáků, z toho 197 v osmiletém vzdělávacím programu a 91 ve čtyřletém vzdělávacím programu. Škola evidovala sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Devíti žákům umožňuje vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při zpracování koncepce rozvoje školy pro období 2020–2026 vycházel ředitel školy z analýzy stavu všech relevantních oblastí fungování školy a podnětů pedagogů. Stanovené cíle se průběžně daří naplňovat – příkladem je podpora jazykového a přírodovědného vzdělávání, kvalitní příprava žáků na maturitní zkoušku, zapojení do projektové činnosti a modernizace materiálně technických podmínek pro vzdělávání.

Ředitel školy účelně delegoval část povinností a pravomocí souvisejících s chodem školy na svého zástupce. Kontrolní mechanismy jsou převážně efektivní. Hospitační činnost vedení školy a metodická podpora pedagogů není zcela účinná, což se projevilo v nedostatcích zjištěných v některých hospitovaných hodinách.

Metodická podpora nově nastupujícím a začínajícím pedagogům je vhodně poskytována ze strany uvádějících učitelů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází především z jejich osobních zájmů, finančních možností a aktuálních potřeb školy. Prioritou je studium pro získání odborné kvalifikace a její prohlubování zejména v oblasti společného vzdělávání, metodik jednotlivých předmětů a efektivních forem distančního vzdělávání. Pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy chybí promyšlená koncepce dalšího vzdělávání pedagogů v návaznosti na hospitační zjištění. Vedení školy dále vnímá potřebu zapojení většího počtu pedagogů do vzdělávacích aktivit.

V rámci předmětových komisí jsou pedagogové zapojeni do vyhodnocování naplňování školního vzdělávacího programu a evaluace výsledků vzdělávání, méně se však zabývají metodickými aspekty výuky, například vyhodnocováním účinnosti jednotlivých metod a forem práce a formativní zpětné vazby pro motivaci žáků k dalšímu učení. Jen někteří pedagogové využívají pro svůj profesní rozvoj vzájemné hospitace.

I přes omezené možnosti spolupráce v období distančního vzdělávání se škole daří udržovat síť partnerů, kteří přispívají k naplňování cílů vzdělávání. Významnými partnery jsou kromě zřizovatele a města Litvínov především nadace ORLEN Unipetrol a společnost Severní energetická, jejichž finanční dary umožnily modernizaci venkovních prostor školy a vybavení odborných učeben pro experimentální výuku. Nadace zároveň podporuje stipendiem nadané žáky a prostřednictvím projektu EDUBus zvyšuje zájem žáků o chemii. Přínosnou spolupráci rozvíjí škola s Českou televizí – žáci školy se v rámci projektu ČT edu stali tvůrci učebních materiálů. K profesnímu rozvoji pedagogů i mezinárodní mobilitě žáků významně přispívá realizace projektu Erasmus+.

Materiálně technické podmínky pro vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni. Od poslední inspekční činnosti se vybudováním víceúčelového hřiště výrazně zlepšily podmínky pro výuku tělesné výchovy. Na podporu přírodovědného vzdělávání škola vybudovala arboretum a venkovní učebnu a modernizovala laboratoř chemie. Zapojení školy do

projektové činnosti umožnuje účelné doplňování prostředků moderních informačních technologií.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem Dignitatis memores ad optima intenti, v němž je v rámci disponibilních hodin realizována rozsáhlá nabídka volitelných předmětů, která umožnuje profilaci žáků dle jejich zájmu a budoucího studijního zaměření. V aktuálním školním roce žáci 1.–4. ročníku a odpovídajících ročníků osmiletého gymnázia navštěvují 19 volitelných předmětů (např. konverzace v cizím jazyce, přírodovědné semináře, psychologie, moderní dějiny, počítačová grafika, mezinárodní vztahy). Zájem žáků o nabízené předměty je uspokojen i prostřednictvím nepovinných předmětů. Nadstandardní je nabídka vyučovaných cizích jazyků, mezi nimiž je kromě anglického a německého jazyka také francouzština, ruština a španělština. Do vzdělávacího obsahu přírodovědných předmětů jsou začleněna pravidelná laboratorní cvičení. Vzdělávání vhodně doplňují systematicky realizované kurzy (zážitkový se zaměřením na výtvarnou a hudební výchovu, biologicko-ekologický, historicko-geografický, jazykový, badatelský se zaměřením na matematiku a fyziku, sportovní) a další mimoškolní aktivity.

Ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách byla patrná pozitivní učební atmosféra založená na vzájemném respektu a důvěře. Velmi zdařilé byly hodiny hudební a výtvarné výchovy. Zařazené vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti rozvíjely u žáků rytmické čtení a muzikálnost. Vybrané aktivity podporovaly spolupráci, tvořivost a přispívaly k rozvoji schopnosti vnímat a prožívat emoce. V hodině výtvarné výchovy byla na tematicce vánočních svátků systematicky rozvíjena osobnost každého žáka, kreativní myšlení a duchovní hodnoty. Při práci s textem byla podporována čtenářská gramotnost. V průběhu hodiny žáci efektivně spolupracovali a komunikovali spolu o strategii pracovního postupu.

Promyšlenou strukturu vycházející z vhodně definovaného vzdělávacího cíle měly hodiny českého jazyka a občanského a společenskovědního základu na nižším stupni gymnázia. Pedagožky využívaly efektivní metody a formy práce, mezi nimiž převládala samostatná a skupinová práce, která umožňovala diferencovat výuku dle potřeb jednotlivců či skupin. Výuka literatury ve vyšších ročnících podporovala přípravu žáků na maturitní zkoušku zejména v oblasti analýzy uměleckého textu, převládající frontální styl však vedl k nerovnoměrnému zapojení žáků.

Většina hodin cizích jazyků probíhala v přirozeném cizojazyčné prostředí, v němž byly rozvíjeny receptivní i produktivní řečové dovednosti žáků. Efektivní byla zejména výuka mladších žáků, které se darilo motivovat k aktivní účasti účelně volenými metodami, jejich vhodným střídáním a propojením s reálnými situacemi. V části hodin byly komunikační dovednosti rozvíjeny především v řízeném rozhovoru v rovině učitel–žák, zřídka také při vzájemné komunikaci mezi žáky. Diferencovaná a individualizovaná výuka pro zvyšování jazykové gramotnosti žáků, včetně širšího uplatnění vzdělávacích strategií zaměřených na jazykově nadané žáky, popř. žáky s vyšší potřebou podpory nebyla ve výuce zaznamenána.

V hodinách matematiky a přírodovědných předmětů převažovala frontální výuka doplněná samostatnou prací žáků. Jen výjimečně se vyskytovala práce ve dvojicích či skupinová práce. Pouze v malé míře byly zařazovány aktivizující metody, jež by podpořily zájem žáků o probírané učivo a vhodně rozvíjely nejen odborné, ale i klíčové kompetence žáků (např. schopnost kritického myšlení, argumentace, práce se zdroji). Převaha činnosti učitele vedla

v některých vyučovacích hodinách k nízké míře spoluúčasti žáků na vzdělávání. Až na výjimky učitelé nevyužívali obsahovou diferenciaci dle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků, všichni žáci plnili stejné typy úloh. Digitální techniku využívali pedagogové převážně k prezentování učiva a krátkým názorným videoukázkám.

V hodinách tělesné výchovy se žáci aktivně zapojovali do činností. Učitelé individuálně korigovali chyby žáků při pohybových aktivitách a poskytovali jim tak zpětnou vazbu o zvládnutí procvičovaných dovedností.

Společným znakem všech navštívených hodin byla velmi dobrá odborná úroveň. Z hlediska didakticko-metodického většina hodin postrádala účelnou diferenciaci a individualizaci výuky s ohledem na vzdělávací potřeby jednotlivců. Stejně jako při předchozí inspekční činnosti pedagogové nevěnují dostatečný časový prostor závěrečnému shrnutí a upevnění učiva, ani efektivní zpětné vazbě žákům o míře naplnění vzdělávacích cílů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání žáků zjišťuje škola obvyklými způsoby (především písemné a ústní zkoušení), eviduje je v elektronické podobě a projednává na pravidelných čtvrtletních jednáních pedagogické rady. V jednotlivých předmětech jsou v předem naplánovaných termínech realizovány kontrolní a srovnávací testy, jejichž výsledky se zabývá vedení školy a předmětové komise. Typy úloh, které jsou vyhodnoceny jako problémové, jsou následně zařazovány v daných předmětech k dalšímu upevňování a procvičování.

Efektivita přípravy žáků se projevuje při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. Ve školním roce 2019/2020 uspěli u maturitní zkoušky ve čtyřletém studiu všichni žáci, kteří se ke zkoušce přihlásili, v osmiletém studiu neuspěl pouze jeden žák (maturitní zkoušku úspěšně dokončil v jarním termínu 2021). Ve školním roce 2020/2021 uspěli všichni přihlášení žáci (z toho dva žáci uspěli v podzimním termínu). Vedení školy sleduje a vyhodnocuje výsledky didaktických testů v jednotlivých úlohách a informace předává předmětovým komisím. Učitelé se pak na úlohy s nízkou mírou úspěšnosti zaměřují při výuce.

Pro vyrovnaní vzdělávacích rozdílů ve znalostech a dovednostech žáků v důsledku výpadku prezenční výuky v předchozích školních rocích realizuje škola v rámci Národního plánu doučování skupinové konzultace – pro žáky nižšího gymnázia v předmětech český jazyk a matematika, pro žáky posledních ročníků rovněž v předmětech profilové části maturitní zkoušky.

Důležitým aspektem podpory žáků při návratu k prezenční výuce byly na počátku aktuálního školního roku adaptační a zážitkové kurzy, které škola dlouhodobě úspěšně realizuje s cílem posilovat pozitivní vztahy v třídních kolektivech a eliminovat rizikové chování žáků. Škola v tomto období věnuje zvýšenou pozornost rozvoji sociálních a osobnostních kompetencí žáků, podporuje aktivity, které přispívají k posílení sounáležitosti se školou (projektové dny) a podpoře fyzické kondice a tělesné zdatnosti žáků (celoskolní sportovní turnaje).

Zkušenosti z období distanční výuky, zejména rozšířené využití výukového systému Moodle a dalších vzdělávacích platform, využívá škola pro efektivnější vzdělávání žáků, kterým ředitel školy povolil vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů (zejména aktivní sportovci žijící v zahraničí).

Přes náročné období distanční výuky se pedagogům dařilo motivovat talentované a nadané žáky k účasti na různých soutěžích (matematické, přírodovědné, společenskovědní) na okresní, krajské i republikové úrovni.

Výchovné a kariérové poradenství a prevenci rizikových jevů zajišťuje v rámci školního poradenského pracoviště výchovná poradkyně, speciální pedagožka a metodička prevence. Každá z nich má jasně definovaný rozsah své působnosti a velmi těsně spolupracují. Škole se daří identifikovat individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných. Podpůrná opatření jsou pravidelně vyhodnocována a jsou vyvozovány konkrétní cíle dalšího rozvoje žáků. Akutní zátěžové situace žáků pomáhá řešit výchovná poradkyně, která je odborně kvalifikovaná pro poskytování základní krizové intervence. Jednorázovou psychologickou intervenci škola žákům zajistila v pedagogicko-psychologické poradně. V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně pomáhá žákům při výběru jejich dalšího studijního nebo pracovního uplatnění především formou individuálních konzultací a skupinových šetření. Odborná poradenská činnost v problematice volby povolání je vhodně zařazena do školního projektu pracovně-právního týdne.

Školní preventivní strategie reflekтуje potřeby a specifika školy. O její účinnosti svědčí nízký počet rizikových projevů chování v posledních letech. Vzhledem k distančnímu vzdělávání a omezené možnosti spolupráce s externími subjekty byla preventivní téma rozpracována do vzdělávacích obsahů většiny vyučovacích předmětů. Škola systematicky realizuje šetření školního klimatu a diagnostiku tříd. Žáci se zapojují do charitativních sbírek a jsou tak vedeni k dobročinnosti.

Závěry

Vývoj školy

Díky podpoře zřizovatele, sociálních partnerů a zapojení do projektové činnosti se škole daří modernizovat materiálně technické podmínky pro vzdělávání. Škola v rámci školního vzdělávacího programu dlouhodobě podporuje žáky širokou nabídkou volitelných předmětů a vyučovaných jazyků. Do popředí zájmu se vedle jazykového vzdělávání dostalo také přírodovědné vzdělávání.

Silné stránky

Široká nabídka volitelných předmětů umožňuje profilaci žáků dle jejich zájmu a budoucího studijního zaměření.

Promyšlená realizace vzdělávacích kurzů se specifickým zaměřením, bohatá mimoškolní činnost a projektové dny vhodně doplňují vzdělávání v široké škále vzdělávacích oborů a podporují osobnostní rozvoj žáků a jejich sociálních kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Převaha frontální výuky a absence kooperativních metod (zejména v přírodovědných předmětech) nedostatečně podporují aktivní zapojení žáků do procesu vzdělávání.

Nedostatečná reflexe vzdělávacích cílů v závěru vyučovacích hodin omezuje účinnou zpětnou vazbu pedagogům i žákům o mře jejich naplnění.

Chybějící diferenciaci a individualizace v průběhu výuky dostatečně nezohledňují odlišné potřeby jednotlivých žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Do výuky vhodně zařazovat kooperativní a aktivizační metody, které povedou k aktivnějšímu zapojení žáků do procesu vzdělávání.

Výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců, v závěru hodin ověřovat naplnění stanovených vzdělávacích cílů.

Poskytovat pedagogům efektivní metodickou podporu a motivovat je k realizaci vzájemných hospitací.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejně lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny Gymnázia T. G. Masaryka, Litvínov, Studentská 640, příspěvková organizace ze dne 11. 1. 2019 včetně dodatku
2. Potvrzení na vedoucím pracovním místě ředitele ze dne 22. 6. 2020, s účinností od 1. 8. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 3. 12. 2021)
4. Výkaz o střední škole (M 8) podle stavu k 30. 9. 2021
5. Školní vzdělávací program Dignitatis memores ad optimam intenti, platný ve školním roce 2021/2022
6. Organizační řád s účinností od 1. 1. 2019
7. Dlouhodobé cíle, období 2020–2026
8. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
9. Školní řád, platný ve školním roce 2021/2022
10. Zápis z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
11. Záznamy z jednání předmětových komisí, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
14. Třídní knihy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
15. Rozvrh hodin, školní rok 2021/2022
16. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, školní roky 2019/2020 až 2021/2022
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)

19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 včetně realizace
20. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-385/14-U (ze dne 9. 5. 2014)
21. Webové stránky <https://www.gtgm.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Reihsová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dita Henzlová, školní inspektorka

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka

Mgr. Markéta Linhartová, školní
inspektorka

Ing. Kateřina Wilhelmová, kontrolní
pracovnice

Mgr. Ivana Reihsová v. r.

Mgr. Dita Henzlová v. r.

Ing. Anna Kejřová v. r.

Mgr. Markéta Linhartová v. r.

Ing. Kateřina Wilhelmová v. r.

V Ústí nad Labem 7. 1.2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Novák, ředitel školy

Mgr. Jan Novák v. r.

V Litvínově 10. 1. 2022